

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri

København, den 17. juli 2009
Sagsnr.: 11640

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 2.4.2008 stillet følgende spørgsmål nr. 199 (Alm. del) som hermed besvares.

Spørgsmål 199

”Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af FLF alm.del - samrådsspm. P om sagsbehandlingen i sager om dyretransporter oversende et notat der nærmere belyser mulighederne for at retsforfølge for lovovertrædelser i forbindelse med dyretransporter, og herunder oplyse,

- I hvor mange tilfælde, der er rejst tiltale for overtrædelse af reglerne om dyretransporter set i forhold til antallet af anmeldelser herfor,
- Om der kan rejses tiltale for overtrædelser af danske regler i udlandet, og
- Om vognmændenes køreskiver indgår i vurderingen af om der er begået ulovligheder i forbindelse med en dyretransport?”

Svar

Som jeg svarede udvalget den 8. maj 2008, henhører regler om dyretransporter under Justitsministeriets ressort, og en egentlig fortolkning af transportreglerne tilkommer i sidste ende Justitsministeriet og domstolene. Fødevarestyrelsen administrerer og kontrollerer reglerne. I mit svar af 8. maj 2008 vedlagde jeg et notat udarbejdet af Fødevarestyrelsen. Jeg henviste i øvrigt til fremsendelse af bidrag fra Justitsministeriet.

Justitsministeriet er nu fremkommet med sit bidrag til besvarelse af spørgsmålet, og jeg kan tilslutte mig denne:

”1. For så vidt angår spørgsmålets 1. og 3. led har Justitsministeriet til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, hvortil der henvises:

”Rigspolitiet har oplyst, at dyreværnslovgivningen – herunder særligt dyretransporter – er et prioriteret indsatsområde i flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden 2007-2010.

Rigspolitiet har endvidere oplyst, at det siden medio 2007 har været muligt at udarbejde statistik vedrørende visse typer af overtrædelser af bekendtgørelsen om beskyttelse af dyr under transport.

Rigspolitiet har til brug for besvarelsen udarbejdet en statistisk opgørelse over antallet af afgørelser truffet på baggrund af anmeldelser i perioden fra den 3. juli 2007 og frem til udgangen af april 2008, og hvor afgørelsen har medført et ”klip” i autorisationen til transport af dyr.

Opgørelsen viser, at der er truffet 18 afgørelser i denne periode, heraf er 17 afgjort med bøde. I ét tilfælde er sagen afgjort med en påtaleopgivelse.

Rigspolitiet kan oplyse, at det ikke umiddelbart er statistisk muligt at opgøre antallet af tiltaler for overtrædelser af den nævnte bekendtgørelse.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt vognmændenes køreskiver indgår i vurderingen af, om der er begået ulovligheder i forbindelse med en dyretransport, kan Rigspolitiet oplyse, at det følger af pkt. 8 i bilag II til Rådets forordning (EF) nr. 1/2005, at både logbog og relevante diagramark/print fra kontrolapparatet skal opbevares af transportvirksomheden i mindst tre år fra kontroldatoen og på forlangende forevises for den kompetente myndighed. Oplysninger fra diagramark/print fra kontrolapparatet indgår i politiets vurdering af, om der i forbindelse med en dyretransport er begået ulovligt forhold.”

2. Med hensyn til spørgsmålets 2. led om, hvorvidt danske domstole kan pådømme sager vedrørende overtrædelser af danske regler, der er begået i udlandet, bemærkes, at dette dels afhænger af, om den pågældende danske strafferegel har *eksterritorial gyldighed*, dvs. om bestemmelsen også omfatter forhold begået i udlandet, dels afhænger af, om danske domstole kan pådømme den konkrete straffesag efter straffelovens regler om *dansk straffemyndighed*.

3. Spørgsmålet om, hvorvidt danske straffebestemmelser har eksterritorial gyldighed, er ikke generelt reguleret i lovgivningen. Afgørelsen heraf må i stedet bero på en fortolkning af den pågældende bestemmelse.

Bestemmelser i straffelovens specielle del (f.eks. tyveri, vold og bedrageri) antages som udgangspunkt at have eksterritorial gyldighed, mens udgangspunktet for så vidt angår særlovgivningen (dvs.

bestemmelser uden for straffeloven) er, at straffebestemmelser er territorielt begrænsede til handlinger foretaget her i landet. Særlovgivningen vil således normalt tage sigte på at normere pligter, der skal iagttages her i landet. Det gælder f.eks. strafsanktionerede påbud og forbud i love om skove, veje, vandløb, jagt, byggeri mv.

En fortolkning af den enkelte særlovsbestemmelse kan dog føre til, at også en straffebestemmelse i særlovgivningen må antages at omfatte handlinger foretaget i udlandet. Der kan f.eks. henvises til Højesteretsdommen gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen fra 1995, side 9, hvor Højesteret fastslog, at en række bestemmelser i danske bekendtgørelser om køre-/hviletid, der gennemførte EU-forpligtelser, havde eksterritorial gyldighed. Der henvises i øvrigt til betænkning nr. 1448/2007 om dansk straffemyndighed, afsnit 5.4.

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der med formuleringen ”danske regler” henvises til §§ 7-10 i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport (transportbekendtgørelsen). Reglerne i §§ 7-10 vedrører navnlig arealkrav for bl.a. svin, indvendig højde af køretøjet ved transport af svin på 40 kg og derover, indvendig inspektionshøjde samt udsættersøers og -hønens transportegnethed. Reglerne supplerer forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter mv. (transportforordningen).

Som nævnt ovenfor er udgangspunktet, at gyldigheden af særlovsbestemmelser må antages at være begrænset til handlinger foretaget her i landet, medmindre en konkret fortolkning af bestemmelserne fører til, at de må antages at have eksterritorial gyldighed.

Hverken dyreværnsloven eller dens forarbejder tager udtrykkeligt stilling til spørgsmålet om reglernes territoriale udstrækning. Justitsministeriet er endvidere ikke bekendt med retspraksis, der tager udtrykkelig stilling til spørgsmålet.

Transportbekendtgørelsen er bl.a. udstedt i medfør af dyreværnslovens § 4 a, stk. 2, og § 12, stk. 1. Efter dyreværnslovens § 4 a, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om dyrs velfærd. Efter dyreværnslovens § 12, stk. 1, kan justitsministeren fastsætte regler om transport af dyr og om behandling og beskyttelse af dyr i anden særlig retning.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan en række forhold anføres til støtte for, at transportbekendtgørelsens §§ 7-10 har eksterritorial gyldighed, således som det også – for så vidt angår en række

bestemmelser i danske bekendtgørelser om køre-/hviletid, der gennemførte EU-forpligtelser – blev fastslået i den ovenfor nævnte Højesteretsdom.

Transportbekendtgørelsen er som nævnt bl.a. udstedt med hjemmel i dyreværnslovens § 4 a, stk. 2, hvorefter justitsministeren kan fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om dyrs velfærd.

Reglerne i §§ 7-10 er placeret i transportbekendtgørelsens kapitel 2, som indeholder regler for transport af dyr omfattet af transportforordningen, og ikke i bekendtgørelsens kapitel 3, der indeholder regler for rent nationale transportere. §§ 7-10 supplerer transportforordningens bestemmelser ved på en række punkter at fastlægge mere præcise krav end de krav, der følger af forordningen. §§ 7-8 supplerer forordningens bestemmelser om transportegnethed, jf. forordningens artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel 1, § 9 supplerer forordningens bestemmelser om transportmidler og om ventilation, jf. artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel II, pkt. 1, og kapitel VI, pkt. 3, og § 10 supplerer forordningens bestemmelser om pladsforhold, jf. artikel 6, stk. 3, jf. bilag I, kapitel VII.

På baggrund af den nære sammenhæng mellem transportbekendtgørelsens §§ 7-10 og transportforordningen – og, da der ikke er øvrige fortolkningsbidrag, som udelukker eksterritorial gyldighed af regler udstedt med hjemmel i dyreværnsloven – må det efter Justitsministeriets opfattelse antages, at §§ 7-10 har eksterritorial gyldighed, sådan at reglerne også omfatter transportere i andre EU-lande.

Særligt om transportere med bestemmelsessted uden for EU henvises til Justitsministeriets besvarelse af 15. maj 2009 af spørgsmål nr. 334 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvor der er en omtale af spørgsmålet om forordningens anvendelsesområde.

4. Reglerne om dansk straffemyndighed, dvs. de bestemmelser, der afgrænser, hvilke straffesager der kan pådømmes ved danske domstole, findes i straffelovens §§ 6-12. Mulighederne for, at danske domstole kan pådømme en straffesag, afhænger som udgangspunkt af, om handlingen er foretaget *inden for* den danske stat eller på dansk fartøj (§ 6) eller *uden for* den danske stat (§§ 7-8 b).

Efter straffelovens § 9, stk. 1, 1. pkt., anses handlinger for foretaget, hvor gerningsmanden befandt sig ved handlingens foretagelse.

Det følger endvidere af straffelovens § 9, stk. 4, at en lovovertrædelse i sin helhed anses for at være begået her i landet, når en del af

lovovertrædelsen er begået i den danske stat.

Der vil således være dansk straffemyndighed for så vidt angår overtrædelser i udlandet af de skærpede danske regler i transportbekendtgørelsens §§ 7-10, når en del af lovovertrædelsen er begået i Danmark, jf. straffelovens § 9, stk. 4, jf. § 6.

Dette indebærer, at der f.eks. ved overtrædelser af transportbekendtgørelsens § 7 – hvorefter udsættersøer ikke anses for egnede til transport på mere end otte timer – i tilfælde, hvor transporten påbegyndes i Danmark, men hvor transporttiden først overstiger 8 timer i udlandet efter Justitsministeriets opfattelse almindeligvis vil være dansk straffemyndighed.

Eva Kjer Hansen

/ Katrine Lindegaard